

ספר החילופים

כתב אלכלף

אלדי בין אלמעלמן בן אשר ובן נפתלי

ההדר עם מבוא

אליעזר ליפשיץ

ירושלים, תשכ"ה

הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס

האוניברסיטה העברית

כל הזכויות שמורות
נדפס במדינת ישראל
Printed in Israel 1965

המכירה הראשית :
הוצאת "יבנה", תל-אביב, רחוב מזא"ה 4

החלק הלועזי נדפס בדף "מרכז", ירושלים
החלק העברי נדפס בדף רפאל חיים הכהן בע"מ, ירושלים

כתב אלכלף

אלדי בין אלמעלמיין בן אשר ובן נפתלי

אעתני בתקיקת

אליעזר ליפשיץ

בשם אל גבר וחזק אשר משרותיו כمرאה הבוק.

سؤالת אירך אלהן אין אתה לך אלכלף אלדי אלכלף פיה אלמעלמיין
אבו סעד אהרון בן משה בן אשר ומשה בן דוד בן נפתלי רחמה מא אלה
ורצוי ענהמא ואנו אמרתת מא סאלתת ובאללה אלתופיק אלדי ייחסן אין אקדם
מן גמללה אלאלפאת אלתי אלכלף פיהה האדין אלמעלמיין אלמקדם דכראה מה
יתכרר ויתרדר בטريقה מכתיצה חת לא אחותתך אלכלמה פי עדה
מן אלמוואצע פתכרך דפעאת ודליך מטל לפטה ישכר וגירהח חשב מה אשורה.
עלט יא סיידי אידך אלהן אין אלמעלמיין ابو סעד בן אשר רחמה אלה
כאן ינקט מן לפטה ישכר אלשינו אלאול ייכרגה בסין ויעט אלתאני מן
אלנקט פלא ילפט בה מטל הדא יישך ועלי הדה אלצפה יגירהח כלהא. ובן
נפתלי יכלפה פי דליך לאנה ינקט אלאתניין ייכרג אלאול בשין ואלתאני בסין
מטל הדא יישך וגמיהה יגירהח הדא אלמגורי ואמא משה מוחה כאן ינקט
אלאתניין ייכרגהמא בסיניין הכהן יישך פהדא גמללה מא אלכלף פי הדה
אללפטה.³

וכל לנחת⁴ לשון אקלילה כאן בן אשר יפתח פי אלכאר אדא כאן מע
אללאם תלאתת נקט מטל דליך לא תאכלנו על הארץ (Deut. 12, 24) ועוגת
שעוריות תאכלנה (Ez. 4, 12) ומא גרי הדא אלמגורי כאן יפתח אלכאר פאגע
לט יcin תחת אללאם ג נקט למ יפתח אלכאר מטל לא תאכלו כל נבליה
(Deut. 14, 21) לא יום אחד תאכלון (Nu. 11, 19) (ויסתתני בכלמה ואחדה פלא
יפתחה ואן כאן מע אללאם ג נקט והי ברבות הטובה רבו אקלילה (Koh.
5) ובן נפתלי מא כאן יפתח מן גמייע דליך שי
וכל לשון גרישת כאן אלמעלמיין בן אשר יפתח פי אלריש אדא כאן
תחת אלשין ג נקט מן דליך מעט מעת אגרשנו (Ex. 23, 30). לא אגרשנו
מניך (ibid. 23, 29) ואשכבה דליך. פאן למ יcin מע אלשין ג נקט למ יפתח
אלריש מטל וינגדלו בני האשוה וינרשו את יפתח (Jud. 11, 2). ותנרגשוני מבית
אבי (7). אשדור בצדדים יגערשו ועקל תעק (4) (Zeph. 2, 4) ומה שאכל
דליך סוא לפטה ואחדה פאנה יפתחה וליס תחת אלשין ג נקט והי וינרשחו
וילך (Ps. 34, 1) ובן נפתלי מא כאן יפתח מן גמייע דליך שי.

קאל ابو דכרייא אלמנבו בחיזון רחמה: B. 3) Marginal note in B. 2) האכדה (1)
אללה עלייה פי כתאב אלמערוף באלונטף פי אלר ספר יהושע אין אשר זיל יועל אלשין
אלאולי שינא ואלתאני טינא ולא ידום אחידיהם פי אל אלי ראיינה פי אל תאיל כלמתין יש
פאן ... (5) om. B. B. om. 4) שכר פגעלה כלמה ואחדה עכס מא אורד הדא אלמצנף זיל
om. om. A

ונל לשון בְּטָמִים מֵאֲכָן מִנָּה בְּלֹחַנִּין כְּאֵן בְּנֵ נְפָתִילִי יִדְגְּשָׁה אֻנִּי יִשְׁדֵּפֶה זָאִיד עַלְיִהְיָה מִן דָּלָר עַל הַבְּקָרִים אֲשֶׁר (Ex. 12, 7) מִמְּךָ וּמִבְּקָרִיךְ (Ex. 8, 7) וּסְאִיר מֵאֲכָן בְּלֹחַנִּין מִן הַדָּא אַלְגָּהָה יִגְּרִיהָה עַלְיִהְיָה אַלְצָהָה פָּאַמָּא בְּנֵי אֲשֶׁר לָם יוֹאַפְּקָה עַלְיִהְיָה מִתְּלָדְךָ אַלְגָּהָה פִּי כְּלָמְתִין חָסֶב וּבְקָרִים מְלָאִים כָּל טוֹב (Deut. 6, 11) אֶת חֲבִנִית הַאֲוָלָם וְאֶת-בְּקָרִיו (I. Chr. 28, 11) וּמֵאֲכָן גִּרְהָה מֵאֲכָן יִכְּיָן¹ יִשְׁדֵּפֶה אַמְתָּהָלָל² הַדָּא אַלְשָׁד לְאֵנה רְחָמָה אַלְלָה דְּכָר פִּי מְאַסְרָתָה וּקְאָל אֲנֵן פִּי אַלְקָרָאָן אֶרְבָּעָה בְּלָשׁוֹן מְרוֹבָה דְּגַשִּׁין פְּדָרָה הַדָּה אֶלְפְּטָתִין אֻנִּי וּבְקָרִים (Deut. 6, 11) וְאֶת-בְּקָרִיו (I. Chr. 28, 11) וְיִשְׁמָה תָּל עֲולָם (Jos. 8, 28) וְאֶלְכָרִי וְגַבְרִיא אַלְך תְּלַקְּפִיהָן (Dan. 3, 23).

וכל שְׁעִיר עָגִים אַחֲד בְּמִקְאָפָף פָּאַבָּן נְפָתִילִי יִגְּעִיה וְאֵבָן אֲשֶׁר לֹא יִגְּעִיה וְעַכְתָּם דָּלָךְ כָּל הַשָּׁאֵיר בְּמִקְאָפָף אֵבָן אֲשֶׁר יִגְּעִיה אֲדָא כְּאֵן פִּי אָוָל מֶלֶךְ מִן אֲלָכְלָמָה אֶלְתָּאָנִיה אֶלְחָזָן מִן דָּלָךְ עַד בְּלָתִי הַשְּׂאִיר-דָּלָי (Nu. 21, 35).
וְכָל בְּיִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹרָעָל בְּיוֹרָעָל בִּירָאָה לִירָאָת לִירָאָת אֶלְמָעָלָם אָבוֹ סְעִיד בָּן אֲשֶׁר כָּאֵן יִנְקַט אֶלְיָוֹד פִּי הַדָּה אֶלְלָפָאָט וַיְכַרְגָּה אִיצָא בְּאַלְפָס וּבָן נְפָתִילִי יִכְּלָפָה פִּי דָּלָךְ לְאֵנה מֵאֲנֵן יִנְקַט אֶלְיָוֹד מִן הַדָּה אֶלְכָלָם וְלֹא יַלְפַּט בָּה אִיצָא מִתְּלָדְךָ בְּיִשְׂרָאֵל.³

וכל לְפָתָה נִיְהִי אֶלְתִּי תְּקִדְמָה אֶחָד הַדָּה אֶלְסָתָה אַחֲרִיךְ וְהִי בְּגַדְכָּפָת וְהִי מַחְצָלָה בְּהָא אֻנִּי מַצְאָפָה אֶלְיָהָה בְּאֶלְחָזָן כָּאֵן אֶלְמָעָלָם אָבוֹ סְעִיד וַיְחָמָה אֶלְלָה יִרְטָה עַלְיִהְיָה מֵאֲנֵן יִגְּבָה שָׁרֶט אֶלְאוֹוִיהָ פִּיקָּרָה וַיְהִי בְּשָׁמָעׁ כָּל הַמְלָכִים (Jos. 9, 1) וַיְהִי כְּرָאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת אַסְטָר (Esth. 5, 2) וְאַמְתָּהָל דָּלָךְ עַלְיִהְיָה מֵהַתְּקִדְמָה בָּה אֶלְקוּלָה. וְאֶלְמָעָלָם בָּן נְפָתִילִי רְחָמָה אֶלְלָה כָּאֵן יִכְּלָפָה פִּי סְבָע לְפָטָאת מְנָהָא פְּקָט פִּידְגָּשָׁה וַיְכָלָפָן אִיצָא⁴ שָׁרֶט אֶלְאוֹוִיהָ פִּיהָה וְהִי כְּרָאוֹת. בְּרוֹאָתוֹ בְּשָׁמָעׁ. בְּשָׁמָעׁ. בְּאָשָׁר. בְּחוֹצִיאָת. בְּמַלְכוֹ. וַיְהִי בְּרָאוֹת הַמֶּלֶךְ⁵ (ibid 5, 2) וַיְהִי בְּשָׁמָעׁ כָּל הַמְלָכִים⁶ (Jos. 9, 1) וַיְהִי בְּשָׁמָעׁ כִּי הַרְיָוָתִי קוּלִי (Gen. 39, 15) וַיְהִי בְּאָשֶׁר חָמוֹ כָּל אֶנְשֵׁי הַמְלָחָמָה (Deut. 2, 16) וַיְהִי בְּחוֹצִיאָם אָוָתֵם הַחֹזֶה (Gen. 19, 17) (וַיְהִי בְּמַלְכוֹ הַכָּה אֶת כָּל I. Kön. 15, 29) וְמֵאֲכָן גִּיר הַדָּה אֶלְסָבָעָה יִגְּרִיהָה עַלְיִהְיָה מֵאֲנֵן יִגְּבָה שָׁרֶט אֶלְאוֹוִיהָ אֻנִּי יְרָפָה מִתְּלָדְךָ וַיְהִי בְּלָל הַגְּנָפִילִים (Jos. 8, 25) (וַיְהִי בְּמַלְכוֹ כָּשְׁבָתוֹ עַל כִּסְאֹוֹן I. Kings 16, 11) וַיְהִי קָוֵיד לְכָל דְּרָכָיו (I. Sam. 18, 14) וַיְהִי גְּנוּבָת בֵּית פְּרָעָה (I. Ki. 11, 20) וַיְהִי בָּהָם מְכַנֵּי יְהוָה (6) (וְאַשְׁבָּאָה דָּלָךְ כְּתִיר. הַדָּא גְּמַלָּה מֵאָחָן יִקְדַּם מִן אֶלְכָלָפָן פִּי צְדָר הַדָּא אֶלְכָתָבָן.

1) In P this and the previous paragraph are transposed. 2) מִתְּלָדְךָ E. 3) E. 4) וַיְהִי בְּשָׁמָעׁ כָּל הַמְלָכִים 5) וַיְהִי בְּרָאוֹת הַמֶּלֶךְ 6) om. A; in marg. B.

1) In P this and the previous paragraph are transposed. 2) מִתְּלָדְךָ E. 3) E. 4) וַיְהִי בְּשָׁמָעׁ כָּל הַמְלָכִים 5) וַיְהִי בְּרָאוֹת הַמֶּלֶךְ 6) om. A; in marg. B.

נבתדי אלאן בשורה מא בקי עליינה מן כלפ אלקראן וקדם מן דלק בנו אלתוראה ומן אגוזו אלתוראה באלאול והוא ספר בראשית. ואעלם אידך אללדי אין הדא אלספר אויל אספער אלתוראה ואכבראה ופייה אתני עשר פרואשא גמלתהא כמתה¹ וארבעין סדר² אביני דלק פי אלתפזיל אין שא אלה. ווגלה פואטיך³ הדא אלספר אלף וכמס מאיה וארבעה ותלתין אפטוק סימן ארקול⁴. ועוד אלאן אליו אלתפזיל ואדרכ רל פרואה מהן הדא אלגוז ומא פייה מן אלאסדר ואלפואסיך ומא פייה איצא מן כלפ⁵ הדין אלמעלטין אלמדורין ומג למ יכתלא פיה ממא ישכל עליה⁶ כתיר מן אלאנאט. ואגעל איצא לאחزا פואטיך כל פרואה אסם אנסאן מן אלקראן יואיה פי אלעד פינצט ביה דלק לאחزا ולא ינדע עליך. נבתדי אלאן بما וצפנא מן דכר⁷ אלתפזיל וגירה. פי⁸ פרואה בראשית ד' אסדר כאמלה והדא⁹ תפזילה:

בראשית ברא א (Gen. 1, 1) אלה תולות השמים ב (2, 4) ויאמר יי' אלהים הן הא ג (3, 22) זה ספר תולדות ד (5, 1) ועוד אלפואסיך אלרי¹⁰ פייה מאיה סתה וארבעין קמו יואוי הדא אלעד מן אלאסמא אמץיה. ופההא מן אלכלף כלמה ואחדה והי'

אשר נפתלי

אשר בחור-הגן מכטוף¹¹ אשר בחור הגן בגעה (3, 3)
והדוה אלאלפאט אלתי אתפקא עליהא וחתויראץ למיינה (1, 24) ולכלל-
חית הארץ (1, 30) מפרי עץ-הגן (3, 2) מכל עץ-הגן¹² (2, 16) ויאמר יי'
אמחה אַתְּ-הָדָם אֲשֶׁר-בְּרֹאָתִי (6, 7).
פרואה אלה תולדות נח כמתה אסדר תפזילה: אלה תולדות נח א
(9, 6) ויזכר אלהים את נח ב (8, 1) צא מן התבהה ג (15) ויהיו בני נח ד
(9, 18) ויהי כל הארץ ה (1, 11). ועוד פואטקה מאיה תלתה וכמסין קנג
יואיה מן אלאסמא בצלאל ופייה מן אלכלף כלמתין והי'

אשר נפתלי

ומחויתי אַתְּ-כָל-הַיקּוֹם אֲתִ-כָּל-הַיקּוֹם אשר (4)
ובכל חיות הארץ (9, 10)

1) F. S. 2) סדרא (3) סחתה¹
4) B has here above the line, in a different hand: ועד כולם עשרין אלף וסתה ibid. marg. adds: ווחציו ועל חרבר החיה דכר (7) BF. 6) P. Alכלף (5) מאיה ותלת עשר כלמה וחropaה ח-ע אלף ס-ג חרף om. F. 8) om. B. 9) om. BE. 10) אלתי (11) Ad. 12) מקף (erroneously in Parashah ח-ע).

ואלתי¹ אתחפה פיהה הדה אלכלמת את אלהים קתעהך (Gen. 6, 9)
 ייגברו² המים וירבו (18, 7) ובכל³ דגי הים (2, 9).
 פרשה לך לך כמסה⁴ אסדר יצא תפциלהא: ויאמר יי אל אברהם לך
 לך א (12) וכי בימי אמרפל ב (14) אחר הדברים האלה ג (1, 15)
 ושרי אשת אברהם ד (16) וכי אברהם בן תשע ה (1, 17). ופואסיקהא מאיה
 סתא וערין קבּו יואזיה מכנדבי. ופיהה מן אלכלף' כלמה ואחדה והי

אשר נפתלי

את-כל-הארץ אשר אט-כל-הארץ אשר (13, 15)
 והדה אללאט אלתי למ יכלה פיהה: נישלו אותו ואת (20, 20)
 בעיה⁵ ויאחל עד סdom (12, 13) بلا געה. והאמן בי ויחשבה⁶ לו (15, 6).
 פרשה וירא כמסה אסדר וכמס פואסיק ושרך לך: וירא אליו א (1, 18)
 ויבאו שני המלאכים ב (19, 1) ויסע משם אברהם ג (1, 20) וי פקד ד
 (1, 21) וכי אחרי הדברים האלה ה (1, 22) וכמס פואסיס מן אסדר אלמתאנף
 והוא סדר ויגד לאברהם (20, 22). ופואסיק הדה אלפרואה מאיה סבעה וארבעין
 קמו⁷ יואזיה כוננו⁸. ופיהה מן אלכלף' ד כלמתה והי

אשר נפתלי

ונשأتي לכל-המקום. בעיה (26, 18)
 את-הבאר הז⁹ (21, 30).
 אלהים יראה-לו השה (22, 8)
 את בך את-יחידך. בעיה (12, 22).
 ומא פי הדה אלפרואה ממא ישכל מטל גיראה אלא ויאמר לא כי צחkt
 (15, 18) פאן כאן בעץ אלמעלמיין ידgesch לא וליס هو צחית.
 פרש ויהיו חyi שרה ארבעה¹⁰ אסדר נאצתה כמס פואסיק אלתי
 אנצאות אליו אלפרואה אלמתסדה ושרה דליך תמא סדר ויגד לאברהם א
 ואברהם זקן ב (1, 24) ואבא היום אל ג (24, 42) וויטף אברהם ד (1, 25).
 ואחצא פואסיק הדה אלפרואה מאיה אפסוס וכמסה פואסיס קה יואזיה
 יהידע. ופיהה מן אלכלף' כלמה ואחדה והי

אשר נפתלי

גריזותושב אנכי (4, 23)

1) את-כל-היקום (7,23) and B. 2) ייגברו Ad.; Man. has here and B. ואלדי (3) ובכל (9,10); the latter passage is quoted by Man. among the *hillufim*.
 4) ד' Man., where the 5th seder is lacking. 5) ויאחל Man. 6) Man. 7) Man. 8) om.AB; Man. 9) Man. inverts the next three items. 10) Muq. למסת

ואלתיليس פיה¹ כלפ' כלמה ואחדה² והי לעת ערב לעת צאת השאבת
(24. 11).

פרש ואלה תולדת יצחק תלתה אסدار כאמלה ואלה מולדות יצחק א
(19. 25) ויהי כי זקן ב (27) ויתן לך אלהים ג (27. 28). ועדד פואסיקאה
מאה וסתה קו יואזיה יהלאל ופיהא מן אלכלף סבעה מאות וחמש
נפתלי

אשר גיתרווצזו³ הבנים בקרבה
(25. 22) ולחיזה לי בכורה
(25. 32) ולמה-זה לי בכורה בגעה
(26. 22) כי עתה הרחיב במקיף
(26. 27) ותשלוחני מאתכם בגעה
(27. 13) שנאתם אותו ותשלוחני
על קלתך בני (27. 27) ריח⁵ בגדיו ניררכחו
על-חרברך תחיה⁷ (27. 40)
ואלתי ليس בclf' כלמתין והי ורבקה אמרה אל⁸-יעקב (27. 6) ואחרנה
את⁹-יעקב אחיו (27. 41).
פרש ויוצא יעקב ארבעה אסدار תאמה תפצלחה: ויוצא יעקב א (28.
10) וירא יי כי שנואה ב (29. 31) וזכור אלהים את ג (30. 22) ויאמר יי אל יעקב
ד (31. 3) ואחצא פואסיק הדה אלףש מאיה תמאניה וארבעין קמח. יואזיה
חלקי ופיהא מן אלכלף ג אלפאט פקט והי
נפתלי

אשר יבא יעקב מנז'השודה
(30. 16) ובהעטיף הצאן לא
(30. 42) גנבותי יומם וגנבותי לילה
(31. 39) ומוא למ יכטלף פיהא כלמה ואחדה והי וכל-שה¹⁰-חום (30. 32)
פרש וישלח יעקב תלתה אסدار כאמלה¹¹ תפצלחה: וישלח יעקב א
(32. 4) ויבא יעקב שלם ב (33. 18) וירא אלהים אל יעקב ג (9. 35). ועדד
פואסיקאה מאיה ארבעה וכמסין קנד¹² יואזיה¹³ אביאסף¹⁴. ופיהא מן אלכלף
ז¹⁴ לפטאת והי

1) בגעיה F. 2) משללה B. 3) Inverted in Muq. 4) בגעיה F. 5) According to Man., the difference concerns the difference between F. 6) בירח-בגדיו געה (27,26); ואת-אחים (27,40). 7) In Man. two further hillufim: ראה ריח בני (27,40). 8) אל- Man. 9) אחד- Man. 10) om. B. 11) om. F. 12) קליתה om. B. 13) B marg., F, Man., Muq.; Ad. 14) F, Ad.; D has i, but enumerates 8 items, cf. n. 2 next p.

נפתלי	אשר
אל-המחנה האחת (9. 32.)	אם יבא עשו אל-המחנה ¹
המחנה הנשאר לפטלה (9. 32.)	והיה המחנה הנשאר
אשליך כי אם ² (32. 27.)	לא אשליך כי
ויאחוב את-הנער ³ (34. 3.)	ויאחוב ⁴ את-הנער ⁴ ויר
ילזרעך אחדרך אתן (35. 12.)	לך אתנה וילזרעך
בנ' בשמת אשת (36. 10.)	רעואל ⁵ בָּנִי-בשمت
אלונף ⁶ קrhoח אלון ⁷ (36. 16.)	אלונף ⁵ קrhoח אלון ⁷
והדה אלפאט אלדי אתקפה פיהה כי יפגש עשו (18. 32.) כי על-כֵּן	והדה אלפאט אלדי אתקפה פיהה כי יפגש עשו (18. 32.) כי על-כֵּן
ראיתי (10. 33.) פל-יצאי שער עירו וחבריו (34. 24.) بلا געה	ראיתי (10. 33.) פל-יצאי שער עירו וחבריו (34. 24.) بلا געה
פרש וישב יעקב ארבעה אסدار תפזילהא: וישב יעקב א (1. 37.) ויהי בעת ההיא ב (1. 38.) ו יוסף הורד ג (1. 39.) ויהי אחר הדברים האלה ד (1. 40.) ועוד פוטיקאה מאיה ואתנמי עשר קיב' יואניה ⁸ בקי ופייהמן אלכלף كلمתין חסב והי	פרש וישב יעקב ארבעה אסدار תפזילהא: וישב יעקב א (1. 37.) ויהי בעת ההיא ב (1. 38.) ו יוסף הורד ג (1. 39.) ויהי אחר הדברים האלה ד (1. 40.) ועוד פוטיקאה מאיה ואתנמי עשר קיב' יואניה ⁸ בקי ופייהמן אלכלף كلمתין חסב והי

נפתלי	אשר
להשתחוות ⁹ לך ארצה (37. 10.)	להשתחוות ⁷ לך ארצה
יפה תואר ⁸ ויפה (39. 6.)	ויהי יוסף יפה-יתואר
והדה אלכלם אלדי לם יכתלך פיה ויתנצלו אטו (37. 18.) ושם שׁוע ⁹	והדה אלכלם אלדי לם יכתלך פיה ויתנצלו אטו (37. 18.) ושם שׁוע ⁹
וידע אונן כי לא לו (9. 38.) לzech בְּנוֹ ¹⁰ (39. 14.) ראה את-כל- מאומה (39. 23.)	וידע אונן כי לא לו (9. 38.) לzech בְּנוֹ ¹⁰ (39. 14.) ראה את-כל- מאומה (39. 23.)
פרש ויהי מץ' שנים ארבעה אסدار איצא ¹¹ מפצללהא ויהי מץ' שנתים א (1. 41.) ויאמר פרעה אל עבדיו ב (1. 38.) ויאמר אליהם יוסף ביום ג (1. 42.) ואל שדי יתן ד (1. 43.) ועד פוטיקאה מאיה סתה וארבעין קמו ¹² יואניה יחזקתו ופייהמן אלכלף ד' כלמאת ¹³ והי	פרש ויהי מץ' שנים ארבעה אסدار איצא ¹¹ מפצללהא ויהי מץ' שנתים א (1. 41.) ויאמר פרעה אל עבדיו ב (1. 38.) ויאמר אליהם יוסף ביום ג (1. 42.) ואל שדי יתן ד (1. 43.) ועד פוטיקאה מאיה סתה וארבעין קמו ¹² יואניה יחזקתו ופייהמן אלכלף ד' כלמאת ¹³ והי
נפתלי	אשר
פרקעה שם יוסף מארכה (41. 45.)	ויקרא פרעה שם יוסף ¹⁴
ילד שני בניים בקמן (41. 50.)	וליוסף ילד שני

1) Inverted in F, Ad.; according to Muq. the difference concerns 2) D, F, Ad., Muq. add: (א) שֶׁמֶן-המְקוּם (ב) שֶׁמֶן-המְקוּם (ג) According to D, Muq., the difference concerns concerns between Ga'ya and Ya'akov (BN with Ga'ya). 4) Man. also quotes the second in this verse. 5) Inverted in Muq. 6) om.F. 7) Inverted in Muq. 8) פֶּה-תִּ (9) Muq. has instead בְּנֵי כְּנַעֲן cf. Liq. p. 30. 10) D, Ad., Muq. 11) om. DF. 12) F. 13) According to Man., the difference concerns שֶׁמֶן-יְוֻסָּף, here given as an agreement.

אשר גפתלי

הישלכם אב וגעה (44. 19)	הישלכם אב או על-צוארי בנימין ⁴ (45. 14)
על-צוארי בנימן (45. 14)	ימנה יושה בדולג ⁵ (46. 17)
ימנה יושה במאריך ^a (46. 17)	ובנידן חשים מקר ^b (46. 23)
ובנידן ^c זן מארכה (46. 23)	ובני יוסף אשר-ילד-לו במצרים (46. 27)
אשר-ילד-לו במצרים (46. 27)	ואלהי לם יתהלך פיה הלה אלאלפאט כי שנים ילדה לי (44. 27)
במארכה בנימן-אחים (45. 14)	כל הנפש לבית-יעקב (46. 27) וינהלם בלחם בלא געה (47. 17)

פרש ויחי יעקב תלתה אסדר וארבעה פואסיק והי אלה נקצת מן אלסדרין אלה פי פרשה ויגש והדה אל תלתה אסדרין כי והי אחרי הדברים האלה א (48.) ויקרא יעקב אל בניו ב (1.) בנימין זאב יטרוף ג (49.) 27.) ועדד פואסיקה כמסה ותמןין פה יווארה ימלה. ואכלclf אלדי פיהו כלמתין חבר ובו

אשר גומגלי

בשתחווו לך בני אביך ישתחוו לך בני בני⁷ מתרה אלסoper וללה ולחמד כבירא.

1) Inverted in Muq.; according to D, Man., BA reads בְּהַתְּחִנָּנוּ 2) Inverted in Muq.;
 וַיְשַׁתְּחַווּ לֹא (א) F. 3) This quot. om. Man. 4) According to Man., the
 difference concerns בְּנֵין, here given as agreement. 5) Inverted in Muq.
 וּבְנֵינֶיךָ F. 6) בְּדִרְגָּה. 7) Pointed after Ad.

a) Diq. par. 19: If three vowels intervene between Tebir and its *servus* (*haṭeph*s and shewa at beginning of a word being counted as vowels), the *servus* is a Darga (דָּרְגָה), otherwise (except for 13 passages) a Merekha. The early scribes differ only in three passages, where some (the school of BN) have Merekha although three vowels intervene (Gen. 46.17; I. Chr. 7.30; ib. 8.16).

נכתב אלאן באלספר אלתאני מן אספואר אלתורה והי ספר ואלה שמות
ואזכיר מא פיה עלי אלצפה אלמתקרים. אעלם אידך אללה אין הלא אלגנו אלתאני
יא פראשה והי תלחה ותלהן סדרה ועדד פואטיקה אלף ומאותין ומשעה
פואטיק חסב מא אבינה פי אלתפצל אין שא אללה.
פרש ואלה שמות ארבעה אסדרר כאמלה תפציילה: ואלה שמות א
(1. Ex. 1, 1) וילך איש ב (2.) ומשה היה רעה ג (3.) וילך משה ושב ד
(4. 18.) ועדד פואטיקה מאיה ארבעה ועשרן לכל יואויה מן אלאסמא מעדי.¹
ופיה מן אלכלף כלמה

אשר נפתלי

על געליך מעל²

של געליך מעל (3. 5)

והדא מא לם יכתלף פיה בתה ויבאו הרועים ס ויגרשום³ (17. 2) וארד⁴
להצלו מיד (3.).

פרש וארא אל אברהם תלאת אסדרר כאמלה תפציילה: וארא אל
אברהם א (2. 6) כי ידבר אליכם ב (8. 7) ויאמר יי אל משה השכם ג (8. 16).
ואהצע פואטיקה מאיה ואחד ועשרין קנא יואויה מן אלאסמא יעיאל
ופיה מן אלכלף כמלה⁵ כלהמתה⁶ והי

אשר נפתלי

המדברים אל פרעה (6. 27)

ויהיווק לב פ וחייברו⁷ בלא גע, ויהיווק לב פ אלאתני⁸ בגע (7. 13. 22)

ובחוור משכבר וועל

משכבר וועל מטהן (7. 28)

אם-איןך משלח (8. 17)

ויחדרלו הקלות (9. 33)

ואלי ליס בכלף האתין אלכלמתין: אשרימצא בשדה (9. 19. פי)
השערה אביב (9. 31).

פרש בא אל פרעה תלאת אסדרר ונצף ביאן דלק כי אני הכבדתי א
(1. 10.) עוד גע אחד ב (11. 1) ויהי בחזי הלילה ג (12. 29.) ונצף אל סדר
קדש לי (13. 1) איזי אכר אלפרשה. ועדד פואטיקה מאיה וסתה קז יואויה
יהללאל ופיה מן אלכלף כלמה ואחדה והי

1) וארד (Ad. 4) Pointed after Ad.; inverted in Muq. 3) בלא געה (Man. 7^ת)
וחביברו (7) אלפאט (6) אלפאט (7) Man. 5) Muq., where is counted twice. 6) om. G. 8) om. G.

a) This proves that BA, too, read with shewa under *resh* (so in MSS Leningrad B 19 a and B.M. 4445); as against this see Baer's note on Diq. par. 52 (p. 42)

אשר

נפתלי

אל-כל-עדת ישראל

אל-כל-עדת ישראל (3. 12.)

ואלוי לם יכלה פיה כלמה ואחרה והי לא כן לכונא הגברים (11. 10.) פאןليس פיה¹ מן קראה באולה אענין כדא לכו נא הגברים אלא במקף.² פרש ויוה בשלה פרעה תלאתה אסדר ונצעק יצא חפזילאה: תמאט סדר קדש לי א (17. 13.) ויאמר יי אל משה מה חזעך ב (14. 15.) ויאמר יי הנני מMASTER ג (16. 4.) עד אתה מאנתם ד (16. 28.). ופה מאית וסתה עשר פסוק קיוו. יואויה מאלאסמא סנהה ופהיא מן אלכלף כלמתין פקט והי

נפתלי

אשר

עם זו גאלת דגש^a

עם זו גאלת רפי (15. 13.)

את-תלונות בני (12. 16.)

והדא אלאלפאט אלדי אתפקא אליהא כי טוב לנו אבד את-מצדים (14. 12.) או ישייר-משה ובני (1. 15.) זה אליו ואנווה⁴ (2. 15.) תביאמו ותטעמו (15. 17.) כל-המחלה (15. 26.) שם עיל-הצור (6.).

פרש וישמע יתרו סדרין כאמלה חפזילאה וישמע יתרו א (1. 18.) ואותם תהיו לי ב (6. 19.). ואחצא פואסיקאה אתנן וסבעין עב יואויה אליאל ומא פיה מן אלכלף שייא.

ופיה⁵ מא לם יכלה פיה כלמתין אחרהמא או יירה יירה (13. 19.) פאנאה מדגשחה וכדי יגב אין תכוון لأن רוסט לנאה אלעברניין ידשו מא כאן בחדא אלוון נטיר יבנה יקנה כدلך יירה פמן קרא יירה רפי يولמה אין יקרא או סקל יסקל لأن מעני אלגמייע ואחד ירגט ירשך וכאנן בן נפתלי פי אל

(א) לכונא¹ (G. 2) An illegible marginal note in B states that they differed: אבל (אבל) מלה תבון הא' או יירה יירה בדושוכן ותהייב שתורה משום משפט לשון בני עבר להוניש כל השקלים לו המלה כי הצור מינו יירה וכן הדורמים לו בינה קנה והנפעל העתיד מהן דגשות כנע יבנה יקנה יירהומי יקרא יירה חוב להיות כל אלה וחבורו רפים כנען יסקל יבנה יפה זהה וזה אליל במנוג הלשון כי מנהג הכל אחד והמלמד בן נפתלי ירי אל בתקילת דבריו היה קוראה רפי וכשנודע לו הפסדו שבמננו. והמללה האחראית היא לא יהיה לך אליהם אחרים ואת המלה היה בן אשר ירי אל בתקילה שנותיו יכబיד היוד היב' בעיה יהיה ובאחרונה שבמנה וקרא אותה יהיה לך. Thus Ad. had a divergent tradition concerning יהיה לך.

a) Cf. Diq. par. 29.

אמרה ירפהה פלמה תבין פסאד דלך רגע ענה ^ט ואכלכלמה אלכרי לא יהי
לך אלהים אחרים (3. 20) פאן הדה אללפטה איצא כאן אבן אשר רחמה אלה
פי אוול זמנה יתקל אליויל בעגיה יהי ופי אבר אמרה רגע ען דלך
פרטמה כדא לא יהי-לך:

פרש ואלה המשפטים תלאתְּ אסודר תאמַה שרחאה: זאללה המשפטים
א (1. 21) אם כספ חולה ב (24. 22) הנה אנכי שלח ג (23. 20). ועוד
פואסיקהא מאיה ותמאניה עשר אפסוק ^ק קייח יוואיזה ^א עזיאל ופיהא מן אלכלף
כלמתין והי

נפתלי אשר יונפש בָּנִ-אמתחן והנגר (12. 23)

ויחזו את אלהים (11. 24) עינאי-אמתחן ויחזו את אלהים (22. 29)

ואלתיא לם יכטלף פיה הדה אללפאט בָּנִ תעשה לשורך (22. 29)
תעשה לכרכיך (11. 23) כי יגנבי-איש שור ^ט (21. 36) אֶם-המצא חמוץ (3. 22).
פרש ויקחו לי תרומה תלאתְּ אסודר איצא כאמלה ^ט: ויקחו לי תרומה א
(1. 25) ואת המשכן תעשה ב (1. 26) ועשית פרכת ג (31. 26). ועוד פואסיקהא
סתה ותסין אפסוק צו יוואי דלך מן אלאסמא סלו ^ט ומא פיהא מן אלכלף שי
בזה ואלדי פיהא מן גיר אלכלף עלי אלתרתיב אלמדוכר פימה קודם כלמתין
והי ונתת על-השלוחן (30. 25) ולירכתי המשכן ימה (22. 26).

פרש ואתה חזזה סדרין ועשרה פואסיק ושרח ^ט דלך: ואתה תצוה א
(20. 27) וזה הדבר אשר ב (1. 29) ועשרה פואסיק מן אלסדר אלמתתאנך והוא
סדר ועשית מובהח (1. 30). ואחצא פואסיקהא מאיה ואפסוק ואחד קא יוואי
dalch man alasema miyakal ופיהא מן אלכלף תלתן כלם והי

נפתלי אשר ואת-התכלת ואת הארגמן ועת-התכלת ואתה הארגן

ופעמוני זהב בתוכם ופעמוני זהב בנעה (33. 28, 33)

ובבהלוות אהרון את (8. 30) ובבהלוות אהרון את

ואלדי אתקפקא פיהא: ^טאת-שמות השה (10. 28) ולקחת את-כל-החלב
(13. 29). ^טואם יותר מבשור (34. 29).

פרש כי משא ארבעה אסודר תנקו ^ט אפסוק ואחד ^ט ותפצל דלך: תמאם
סדר ועשית מובהח א (11. 30) ראה קרأتي בשם ב (1. 31) ויפן וירד משה

1) (א) ויחזו (5) Ad. 4) This quot. om. Man. B. 2) (א) יוואיזה (3) om. B.

5) om. B. 6) Ad. 7) F. Man. 9) A. תנקו ^ט ועת- (8) שרחה ^ט

10) עשרה פואסיק B.

a) Cf. the passage from the Final Massorah of Cod. F 88 of the Leningrad Public Library, printed in Diq. p. XXXVIII f.

(32. 15) נ פסל לך ד (1. 34.) ותסע פואסיק מן אלסדר אלמסתאנף והוא סדר כתוב לך (27. 34.). ועדר פואסיקהא מאיה מסעה ותלטן אפסוק¹ קלט יואוי דליך מן אלאסמא חננהאל ופייהא מן אלכלף למתרין והי

אשר נפתלי

וּקְנֶמֶן־בְּשָׁם מַחְזִיתָו (30. 23)
אֲתִ־מְעֵשָׂה יְיָ כִּי (34. 10)
וְאֶלְדִּי אַתְּפָקָא פִּיהִ וַיַּתְּנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (6. 33) בְּגַעְתָּה. כִּי לֹא תְּשַׁתְּחוֹת
לְאָל (14. 34.).

פרש ויקהל משה תלתה אסدار נאקדזה מסעה פואסיק תפצללה: תמאם סדר כתוב לך لأن מסע פואסיק מן הדוה אלסדר פי גמללה פרש כי תשא ואלסדרין אלאכ'r ראו קרא כי בשם א (30. 35.) ויעש בצלאל את הארון ב (1. 37.). ועדר פואסיק הדוה אלפרש² מאיה אתנין ועשרין קנב. יואויה מן אלאסמא³ סנואה⁴ ופייהא כלמה ווחדה כלף והי

אשר נפתלי

וַיַּקְרֵא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלָּל אֶל־בְּצַלָּל וְאֶל אֲהַלְיאָב (2. 36.)
וְאֶלְדִּי אַתְּפָקָא פִּיהִ וְהוּ וַיָּבֹא מִתְוָה אֲתִ־הַתְּכִלָּת (25. 35.) וַיַּעַש אֲתִ־כִּילָּת
כָּלִי המזבח (3. 38.).

פרש אלה פקודי סדרין כאמלה תפצללה: אלה פקודי א (21. 38.) ויבאו את המשכן ב (33. 39.). ועדר פואסיקהא אתנין ותסעין צב יואויה מן אלאסמא צויה ופייהא מן אלכלף תלתה كلمאת והי

אשר נפתלי

וּמְנַ-הַתְּכִלָּת וְהַאֲرָגְמָן (1. 39.)
אֶת הַחַשֵּׁן מִטְבָּעַתִּיו (21. 39.)
וְאֲתִ-מְכְנֵסִי הַבָּרוּךְ בְּגַעְתָּה (28. 39.)
וְאֶלְדִּי אַתְּפָקָא פִּיהִ הוּאֲתִ-הַאֲבָנֶת (29. 39.) וַיַּהַיְתָה לְהַמְּשֻׁתָּה
(40. 15) בְּלֹא גַעְתָּה.

וכל ויהיתה אלתי בהדא אללהן אענין בגרש פהי בגעה בלא כלף. ואלתי בהדא אללהן אענין בתרלש⁵ פהי בלא געה יהיתה מא פיה איזא⁶ כלף בתה.
ואמא⁷ מא כאן בהדא אללהן אלאכ'r אענין איזל ויאתא יהיתה פאן בן אשר

מכונבי om. EF. 4) E adds om. B. אלפראשׁוֹת (2) 3) om. F. 2) אפסוק (1)
(א) מלמעלה (38.1). 6) B marg. adds: (א) וחמש-אמות (ב) וחמש-אמות: (5) F. אצל גע ולא (8) בתרלש (7) 38. 31; 40. 19.20. F. הש' נח (ג) מלמעלה הש' נע 9) Ad. translates: וזה הלחן כלומר הטעם ובלשון ין אoxicosh.

יקראה בגעיה כדא ויהיְתָ צית' (Jes. 28, 4) ומֵא כִּאן מַתְלָהָא. פָּאַמָּא בֶּן נַפְתָּלִי פָּאַגָּה כְּאַלְפָה פִּי הַדָּא אַלְגָּס וְלָם יִקְרָאָה בַּגְעִיה אֶלָּא כְּדָא וְיהיְתָה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל (Nu. 19, 10).

תפ' הָזָא אַלְגֹּן וְלֹהֶה אַלְחָמֶד.

נבתדי אלאן בגען ויקרא והוא אלגנו אלתאלאת מן אגוז אלתורה ובאיין מא
פיה פלי אלאלצ אלמתקדטן אן שא אללה. אעלט אידיך אללה אן פי הדר אלספר
אעוני ספר ויקרא עשר פרשאשת פיהא כמסה ועשרין סדר. ועדך פואסיק הדר
אלגנו חמאנ מאיה חסעה וכמסין² טנֶה³ יתביין⁴ תפזיל דלק פי אלפריאשת אן
שא אללה.

פרש ויקרא אל משה סדרין ונצף תפצליה ויקרא אל משה א' (Lev. 1, 1)
נפש כי תחתא ב' (1, 4) ונצף אלסדר מן ונפש כי תחתא ושםעה (1, 5)
גלי אמר אלתרשה. ועוד פואסיקהא מאיה ואחריד עשר קא' יואז הוז אללהחזה א'
מן אלאסמא דעתאל ופייהא מן אלכלף כלמה ואחדה והי

אשר נפתחי

מכל אשר-ישבע אשר-ישבע עליו (5. 35) ומא ليس פיה כלפ' הדה אלכלמה והי על^ב-חטאתי אשר (35. 4) בלא גזירות.

פרש צו את אהרן סדרין וביאן דלך: נצף אלסדר אלמתקדם והוא סדר ונפש כי תחתה וסדר זה קרבן אהרן ובניו (12. 6) ונצף אלסדר אלמתתאנף ויהו סדר קח את אהרן ואת בניו (1. 8) אליו ראמס פרש ויהי ביום השמיני.⁶ ועוד פואסיקחה צו יואוי הדא אלאחצא מן אלאסמא עובדיה ומא פיהא מן אלכלף בל פיהא מן גיר אלכלף כלמתין והי ויקח אֶת-כָּל-הַחֲלֵב (16. 8) וכדליך ואחת-ברל-החלב (25. 8).

אלאפסמא מיבליך ופיהא מן אלכלף כלמהה ואחרהה והי

אוצר ומחלי

אל-תשקצו את נפשותיכם
ונמא כי הרא אלפרקש מנו גיר אלכלף שי.

סְפִירַת אֲשָׁה בֵּי תּוֹרִיעַ סְפִירַת אֲשָׁה בֵּי אֶ (א' 12) וְאִישׁ אָנוּ אֲשָׁה בֵּי יִתְחַת

וחציו והנע בבשר הוב יכbs בנדיו אלספַר (1) F; B has always גו. 2) B marg. adds בנדיו אלספַר (1) B. אכר אלספַרasha (2) Ad., Man. 3) נטף (3) פרא זאת מהיה F. 4) יבין (4) Man. 5) על- (5) B.

בו ב (24. 13). ועדדר פואטיקה זו יואוי דלך מן אלאסמא¹ בניה ופיהא מן אלכלף קלמתין והי

אשר נפתלי
 אין-מראהו בגעה און-מראהו بلا געה (31. 13)
 מנ'השתי או מן הערב מנ'השתי או מן הערב (13. 56)
 ואלדי² אתפקא פיה ותנה אין בברחת (26. 13) בגעה או בשתי או בערב
 (13. 48) بلافتح אלשוֹא.

פרש זוית חהה תלתה אסדר ותשעה פואטיק חפזילהא: זאת תהיה תורה המצורך א (14. 1) ונתני נגע הצרעת ב (14. 33) איש איש כי יהיה זב ג (15. 1) ואלט פואטיק מן סדר ואשה כי יוב (15. 25) אליו אכר אלפרוש. ועדדר פואטיקה מסעין צ יואויה מן אלאסמא יעדוי. ופיהא מן אלכלף קלמה ואחדה והי

אשר נפתלי
 כל-המשכב אשר כל-המשכב (4. 15)
 ומما פי הדוה אלפרוש מן גיר אלכלף שי.
 פרש אחורי מות ג אסדר תנץ ט פואטיק שרההא: מא תבקא מן סדר ואשה כי יוב זוב דמה א אשר ישחט שור ב (17. 1) כמעשה ארץ ג (18. 1)
 לפסוק פ וטימן עדו וחולף מלה אחת

אשר נפתלי
 וכמעשה ארץ כנען וכמעשה ארץ (18. 3)
 ובמלה א לא נתחלפו והיא ונתן את-הקטרתה (16. 13).
 פרש קווושים תהי סדר ב קווושים תהי א (19. 1) ונטעתם כל עז מאכל ב (23. 19). ומניין פטוק סדר וטימן השם החיליה³ ופיהא מן אלכלף קלמה ואחדה והי

אשר נפתלי
 בת אביו אין⁴ בת אמו בת אביו או-בת אמו⁵ (20. 17)
 ומما לם יכתלף פיה הדוה אלכלמה והי לא-תעשם א-תרעך ולא תגוז
 (19. 13) بلا געה.
 פרש אמר אל הכהנים תלתה אסדר ונצח רأس אלפרשה א (21. 1) אשר
 קרייב קרבנו ב (22. 18) וידבר יי וקצרתם את ג (9. 23) ונצח אלסדר

1) The portion in square brackets is from Ad., 2) om. F. 3) The portion in square brackets is from Ad. and ויזיאל 4) Ad., Man. 5) נדרד Muq.; מי זהב and און- 6) Man. adds: (19,2).

אלמסתאנף והוא סדר שמן זית זך (1. 24) אליו אכר אל פראהה. ועדר פואסיקהא מאיה ארבעה ועשרין קכל יואויה מן אלאסמא מעדי¹ ופיהא מן אלכלף הוה אלכלם והי

נפתלי	אשר
(21. אל-הכהנים בגעיה ² (1.	אל-הכהנים בני
(22. יקרב מבל-זודעכם ³ (3.	יקרב מבל-זורעכם
(23. 2. 4. אשר-תקרוו אתם (23.	אשר-תקרוו אתם
32. תשבחו שבתכם בגעיה (23.	עד ערב תשבחו שבתכם
(23. 44. את-מווערי יי' בל געה (23.	את-מווערי יי' בל געה
(24. 16. בנקבו שם יומת במארכיה (23.	כאורח בנקבו-שם

והדה אלאלפאט אלדי אתחפקא עלייה והי ונסכו⁴ יין (13. 23.) במארכיה. משבותיכם תביאו שותים⁵ שני שעננים (23.) ואן כאנא קד אתחפקא פי הודה אלאלפהה אענוי פי שותים מהמא מחלפין עלי וגה אכר פיהא והוא אין אבו סעד רחמה אלה לאן יגעל אלשופר תחת אלשין מע אלשווא ובן נפתלי רחמה אלה יגעל אלשופר תחת אלתו הכהן שותים ונפש קראתיהם ואחדה.

פרש⁶ בהר סייני סדרין ונצק⁷. נצץ אלסדר אלמתקדם והוא סדר צו את בני ישראל ויקחו א' וכי תמכרו ממבר ב (14. 25.) וכי ימוך אחיך ג (25. 35.). ועדר פואסיקהא סבעה וכמסין אפסוק נז יואויה⁸ חטיל ופיהא מן אלכלף כלמתין והי

נפתלי	אשר
(25. ולבהתך ולחייה אשר (7.	ולבהתך ולחייה אשר
(25. 37. את-כספק לא תתן בעיה (25.	את-כספק לא תנתן בעיה
והדה אלכלמתין למ' יכלהל' פיהא בתה ⁹ תעבירו שופר בכל ¹⁰ -ארצכם (25. 9.) ואם ¹¹ -מעט נשאר בשניים (25. 52.)	והדה אלכלמתין למ' יכלהל' פיהא בתה ⁹ תעבירו שופר בכל ¹⁰ -ארצכם (25. 9.) ואם ¹¹ -מעט נשאר בשניים (25. 52.)

פרש אם בחקתי תלכו סדרין¹²: אם בחקתי א (26. 3.) איש כי יפליא נדר ב (1. 27.). ועדר פואסיקהא תמניה וסבעין עת יואויה מן אלאסמא¹³ עוז ומא פיהא מן אלכלף שי אלבתחה בל פיהא ממא יטן בה ana כלף וליס אלאמר כدلך לפטחים ולא-מך-הוא (8. 27.) מך בקמצ. וכל-ערוך יהיה (25. 25.) וכל בל געה.

תמ אל ספר אלתאלות וללה אלחמד.

(א) אל-הכהנים אלעוו; Ad. אלעוו (2) According to Man. the differ. concerns Man. (3) This quot. om. Man. (4) Man גנסכח- פרט. (5) שותים (6) Man. (7) E adds תפצלילהא (8) מן אלאסמא (9) זוגמא (10) Man. (11) E adds בכל- (12) E adds om. F. (13) אסם (14) om. F. (15) om. F.

נบทדי אלאן באלטפֶר אלראבע והוא ספר במדבר סיני ואשרח מא פיה עלי אלוצף אלמתקדם אין שא אלה עולם אירך אלה אין פי הדה אלגנו עשר פרארישת פיה לא גן סדרא ועוד פואסיקה אורה ותפצילהא יבין פי שורה אל פראריש אין שא אלה פרש במדבר סיני ג אסדרר ור' פואסיק תפциלהא¹ במדבר סיני א (1, Nu. 1, 1) איש על דגלו ב (2, 1) ואלה חולחות אהרן ב (3, 1) ואלד פואסיק מן סדר אל תכrichtו (4, 17) אליו אכר אל פרasha. ועוד פואסיקה קנט יואזיה מן אלאסמא² חלקיו ופיהו כלמה ואחדה כלף והי

אשר	נפתלי	
וכלה אהרן ובניו ³	אהרן ובניו ⁴ לכסות (15, 4)	
והדה אלאלפאט אלתי אchapka עליה ווי עלי ⁴ -המשכן (26, 3) אשר		
ישרתו עליו (14, 4) אלעוזר בָּן ⁵ -אהרן (16, 4)		

פרש נשא ה אסדרר תנקץ ד פואסיק אלמוצאנפה אליו פרש במדבר שרכחה: תמאס סדר אל תכrichtו א דבר אל בני... כי תשטה ב (11, 5) כי יטלייא ג (1, 6) כה תברכו ד (22, 6) ביום השבעי ה (48, 7). ועוד פואסיקה קען יואזיה מן אלאסמא⁶ עמוס ומא⁷ פיהו מן אלכלף שי בתה ולא איצא مما יטן أنها כלף עלי אלאלצל אלמנני פי צרר הדה אלכתאב בל פיהו ממא ישתבה עלי כתיר מן אלנסס והי כל לפטה המאררים פוקום יקרוהה כלחה בלא געה וקום יגעלו פי גמיעיה בגעה וקום אכרון לא יגעלו אלגעווי פי מוצעהה בל פי גיר דלק וככלך איצא יגרי אמר אלנסס אלתי למ יצחח האדין אלמעלמין אלמקודם דברהמא אענוי משה ואהרן רחמה מא אלה ואלדי למ יכלפאו פיה הווין אלמעלמין הו אן לפטהיוןحسب מן גמלת הדה אלאלפאט יקרוהה בגעה והי הנקי ממי המרים המאררים (19, 5) והשקה את האשה. ובאו בה המים

על- (4) Ad. (א) אהרן-ובניו (5) אהרן ובניו (3) מן אלאסמא (2) שרכחה (1) Man. (5) בָּן-אה' The transl. in Ad. runs: ואין בה חולף ולא מאשר ייחס כי הוא חולף על העקר הבני בראש והספר אבל בה מאשר ישתחב בהרבה מן האנשים והוא כל מלת המאררים יש אנשים יקראוה بلا געה במקומה אבל בזולתו וגם ינהגו הספרים אשר לא התמיימים. ובדקום ב' המלמודים האלה משה ואהרן יר' אבל ואשר לא נתחלפו בו שני המלמודים האלה כי שתי המלומות מן כלל כל המאררים יקראוה בגעה והם הנקי ממי המרים המאררים. ובאו בה המים המאררים למרים וולתם לא שמו לה געה כל עקר. כמו המים המאררים למרים. את מי המים המאררים וכיוצא בהן.ומי יבין. יעמוד על תמהו.

המאורים (5. 24) ומא כאן גיר דלך פلت יגעלא לה בתה געה. מן דלך המים המאורים למים (5. 27) את מי המרים המאורים (24. 5) ואמתאללהמא. פמן חבין דלך וקף עלי צחתה.

פרש בהעולחך ד אסدار חאה שרחאה: ראס אלפרש א (1. 8) עשה לך שני ב (1. 10) אטפה לי ע איש ב (16. 11) היד יי תקצ'ר ד (23. 11). ועוד פואסיקהא קלו יואיה מן אלאסמא מהללאל ופיהא כמס כלם כלפ' והי

נפתלי אשר

גן-עשׂו להם ב (8.20) ובהאריך הענן על המ' (9. 19) כי אָסְ-אַלְ-אָרֶצִי וְאֵל (10. 30) אַסְפָּה-לִי שְׁבָעִים אִישׁ (11. 16) אָסְ-יְהִיָּה נְבִיאָם (6. 12). ואלורי אטפקא פיה וחתיכבו שם (16. 11) אַתְּ-כָלְדָּגִי הַיּוֹם (22. 11). פרש שלח לך ג אסدار חפצילהה: שלח לך (1. 13) אַ עֲרוֹ אֲנָה יְנָצְנוּ ב (11. 14) דבר אל בני ישראל כי תבואו (1. 15) ג וחתצא פואסיקהא שיט יואזיה מן אלאסמא פلت ופיהא מן אלכלף הרה אלאלפאט והי	גן-עשׂו להם ב ובהאריך הענן על המ' כי אָסְ-אַלְ-אָרֶצִי וְאֵל אַסְפָּה-לִי שְׁבָעִים אִישׁ אָסְ-יְהִיָּה נְבִיאָם ואלורי אטפקא פיה וחתיכבו שם פרש שלח לך ג אסدار חפצילהה: ב (11. 14) דבר אל בני ישראל כי תבואו יואזיה מן אלאסמא פلت ופיהא מן אלכלף הרה אלאלפאט והי
--	---

נפתלי אשר

הַכְּמָחְנִים אָם בְּמַכְזִירִים (13. 19) וְכָלְ-מְנָאָצִי לֹא יִרְאֹה (14. 23) אַתְּ-תְּלֻנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (14. 27) וְתְּכַנְּעַנְיִשׁ טַפְנִיכִים (14. 43) או אָשָׁר בְּתְכַכְּמָה (15. 14) וְעַשׂו כָּלְ-הָעֲדָה פָּר (15. 24) וְהַדָּה אַלְכְּלָמְתִין לִם יִכְתְּלָפֵפְיהָ וְהַעֲלֵזֵה בְּנֵגֶב (17. 13) וְאַל-כָּל- עדת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל (13. 26).	הַכְּמָחְנִים אָם בְּמַכְזִירִים וְכָלְ-מְנָאָצִי לֹא יִרְאֹה אַתְּ-תְּלֻנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַעֲמָלְקִי וְהַכְּנָעָנִי שָׁטָם או אָשָׁר בְּתְכַכְּמָה וְעַשׂו כָּלְ-הָעֲדָה פָּר וְהַדָּה אַלְכְּלָמְתִין לִם יִכְתְּלָפֵפְיהָ וְהַעֲלֵזֵה בְּנֵגֶב עדת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל (13. 26).
--	--

נפתלי אשר

כָּל הַמְעָשִׂים הַאֱלֹהִים (16. 28) גַּהֲ יְהִי לְךָ מִקְדָּשׁ (9. 9)	כָּל הַמְעָשִׂים הַאֱלֹהִים גַּהֲ יְהִי לְךָ מִקְדָּשׁ
---	---

1) According to Man., the difference concerns 2) This quot. om. Man. עַל-הַמִּזְבֵּחַ.

3) This quot. om. Man.; according to Muq., the difference concerns (א) אַתְּ-כָל (ג) אַתְּ-
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל ; according to Ad., BA's reading is בְּנֵי-הַמְעָשִׂים.

ואלדי אתפקא פיה הו אמר אל-אלעור בֶן־אתהון (2. 17) לך ולורע² אתך (18. 19) ויתן את־הקטורת³ וככבר (12. 17).

פרש זאת חקת התורה סדרין תפצליה: זאת חקת התורה א (1. 19). וישלח משה מלאכים מקדש ב (20. 14). ועוד פואסיקהא פז יואוי דלאן אלאסמא עזיז ופיהא מן אלכלף ג כלם והי

אשר	נפתלי
סיכון את־ישראל	סיכון את־ישראל ⁴ (21. 23)
אשר־יגע בו הטמא	אשר־יגע בו הטמא (19. 22)
הכגעני מלך ערד	הכגעני מלך ערד (21. 1)

זמא אתפקא פיה הו לשבב את ארץ אדום (4. 21) רפי.

פרש וירא בליך ג אסدار וירא בליך א (2. 22) מי מנה עפר יעקב ב (23. 10) וישב ישראל בשטחים ג (1. 25). ועוד פואסיקהא קד יואויהא מן אלאסמא מנוח ופיהא מן אלכלף ג כלם יצא זה כי

אשר	נפתלי
אשר על־הנהר	אשר על־הנהר ארץ (22. 5)
ולישראל מה־פעל	ולישראל מה־פעל אל (23. 23)
אם־יהיה לבער געה ⁵	אם־יהיה לבער געה ⁶ (24. 22)

ומה פיהא מן אלמשתבה שיא.

פרש פינחס ד אסدار תפצליה: פינחס בן אלעור א (10. 25) לאלה חלק ב (26. 51) יפקד יי ג (15. 27) וביוום הבכורים ד (26. 28). ועוד פואסיקהא קסח יואויה מן אלאסמא כסלהים⁶ ומما פיהא מן אלכלף אלא יהיתה לבני ישראל לחק (11. 27) לבן נפתלי בלבד געה. וכך תקדם בדליך אלשרה פי פרasha אלה פקודי^c.

1) Man. 2) This quot. om. Ad.; 3) According to Man., the difference concerns את־הבק' Man. 4) Ad. אל־אי. 5) Inverted in Ad., Muq. 6) Ad. זקננות.

a) Norzi ad loc. mentions a difference between the Tiberians and the *Mahzora Rabba*: ג מליצ'פליגא בהן וסימן לשבב את ארץ אדום. כי תכללה לעשר, לפוגע בכחני ה. Our Treatise, too, mentions concerning במחוזה רבה דושין וטבריא קריין יתחנן רפיין (I. Sam. 22,17) that both massoretes read it with Raphe. b) So Jes. 10,22; Jer. 22,24 c) Cf. Mishael's note on Ex. 40, 15 (p. 24). יג.

ואם ^a לפתח ופוה ^c מִ פיה אֶלְף אֲנָה בֹּו עַל מֵא יקְרָא בַּאלעָרָך
לא בשבה אלבי אלרפי עני מטל ענוים וגירהא לשלאמין ^b.
פרש ² רashi המטוות ד אסدار שרחאה: רashi המטוות א' (2. 30) נקט
נקמת ב' (1. 31) שא את ראש המלכוו ג' (26. 31) ומקנה רב ד' (32). ועדד
פואסיקהא קיב' יואוי דליך מן אלכלף כלמה ואחדה והי
אשר נפתלי

את-השבי ואת המליך ^d את-השבי ואת המליך (12. 31)
ופיהא ממא ישכלolis ח'ו כלף את-הנחתת את-הברול (22. 31) כל
הדור העשה חרע (13. 32) בפתח הרע וכדא דכר בן נפתלי רצוי אלה ענה أنها
שאהדה פי מהזרא רבע ויקאל רבע בפתחה.
פרש אלה מסעי ג' אסدار כאמלה אלה מסעי א' (1. 33) וידבר יי' זאת
הארץ ב' (1. 34) וידבר יי' ראש פצל והקריתם ג' (9. 35). ועדד פואסיקהא קלט'
יואויה מן אלאסמא בלך ופיהא כלמתין כלף והמא
אשר נפתלי

תתנחוו אתה בגורל ^e תתנחוו אתה בגורל בגעיה (13. 34)
VIDBRO לפני משה בגעיה ^f VIDBRO לפני משה בלא געה ^g (1. 36)
ומא אתפקא פיה הו קמחרת הפסח יצ' בני יש' (3. 33).
תט אלספער אלראבע וללה אלחמד.

נבדרי אלאן באלספר אלכאמס והוא אלספער אלאכיר מן אטפער אלתוורה
ואשרח פיה אלכלף ואלמשתבה וגיר דליך עלי אמתאל מא חדם אין שא אלה.
אעלם אידיך אלה אין הדה אלספער עני אלה הרבריטים פיה עשר פרראשת ספה
לא סדרא ועדד פואסיקהא ⁵ תתקנה סימן הנז' ושרה אלתפצייל יבין פי אל
פרראשת אין שא אללא ונצפפה ועשית על פי הדבר פי פרשת שופטים (10. 17).
פרש אלה הרבריטים ג' אסدار תפציילה: אלה הדברים א' (Deut. 1. 1)
ויאמר יי' רב לכם ב' (2. 2) ראה החלותי ג' (31. 2) ועדד פואסיקהא קה' יואוי
דליך מן אלאסמא מלכיה ומما פי הדה אלפושן מן אלכלף שי בתה ⁶ בל פיהא
כלמה גרביה ומما הי כלף בין אלמעלמין אלמדכוריין והי ייכתו אתכם בשער
(1. 44) בגעיה.

1) אין חלוף כי מלה ופוה תכתב בוט אל אשר יקְרָא בכביל: The translation in Ad. runs:
2) לא כדמות הבית שהוא רפה עני כמו ענוים וולחה לאנשי ארץ ישראל.
and *hillufim* of this *parashah* are lacking in Muq. 3) אֶת־ה' Man. 4) This quot.
om. Man. 5) מאיה למסות ולמסין D.

a) The form occurs only Gen. 46,13; J. Chr. 7,1; our passage concerns (26,23). b) The bilabial pronunciation of *waw* as opposed to a labio-dental pronunciation (*v*) seems to be meant; cf. Norzi at Gen. 46,13.

פרש ואותהן ד אסدار תפצלתא. ואותהן אל יי א (3. 23) כי תולד
בנימ ב (4. 25) או יבדיל ג (4. 41) שמע ישראל ד (4. 6). ועדד פואטיקהה
קוט אפסוק יואה מן אלאסמא פלט ופיהא ה כלם כלפ והי

אשר נפתלי

אם-יספים אנחנו (5. 22)	ובכלתך בדרך (6. 7)	פָּנִיחָרָה אֲפָ (6. 15)	גּוֹיִם-דְּבָרִים מִפְנִיךְ (7. 1)	והאמרי וְהַכְּנָעָנִי וְהַפְּרוּזִי ¹ (7. 1)
------------------------	--------------------	--------------------------	------------------------------------	---

ומה אתפקא פיה הו אתה החולות להראות את-עבדך (3. 24) כי-עבדך
היית (5. 15). את-הדברים האלה (19. 5) והיה כי ייביאך² (10. 6) במארכה.

פרש והיה עקב תשמעון ג אסدار ותלה תפצלתא: והיה עקב תשמעון
א (12. 7) שמע ישראל אתה עובר ב (1. 9) בעת ההיא אמר יי ג (1. 10)
ותלה סדר כי הארץ אשר אתה בא (10. 11) אליו ראש פרשת ראה. ועדד
פואטיקהה קיא אפסוק יואה דלק מן אלאסמא יעלא³ ופיה מן אלכלף ד
אלפאט והי

אשר נפתלי

שׁקֵץ תשקצנו ותعب תְּתֻעֶבֶנו (7. 26)	את אשר בלבבך התשمر מצ (8. 2)	תשתח-מים בגעה ⁴ (11. 11)	ובכלתך בדרך ובעש (19. 11)
---------------------------------------	------------------------------	-------------------------------------	---------------------------

והדה אלאלפאט אלדי⁵ אתפקא עליה ומי עט-גדול ורומ (2. 9) בגעה.
ויכתב על-הלהת (4. 10) משם נסעו הגדירה⁶ (7. 10) ארץ נחלי מים (7. 10)
בכל-לבבכם ובכל-נפשכם⁷ (13. 11) פאן אלמעלים בן אשר רחמה אלה כאן
יסתחנן אלקראתין גמיעא פי הדה אללפתה אענוי נחלי מים במארכה ובמקף
אייזא נחלי-מים ויקאל אין פי אוול אמרה כאן יקרהה במקף חם רגע ען דלק
וגעליה במארכה.

פרש ראה אני ה אסدار נקצתה תלה סדר והוא אלמנצאף מע פרש והיה
עקב תשמעון ואלארבעה אלאכ'r הדא תפצלתא: כי יריחיב יי א (12. 20) כי

1) This quot em. Man. 2) דעוזל Man. 3) כידיביאך (3. 4) Inverted in Muq. 5) אלתי D. 6) This quot. om. Man. 7) This quot. om. Man.

a) Similar difference in Jos. 11,12; I. Sam. 9,24; 20,5; 30,27; I. Chr. 12,40.

יקום בקרבן ב (2. 13.) בניתם אתם לי ג (1. 14.) כי יהיה בר אביוו ד (7. 15.).
ועדר פואסיקהא קְבּוֹ יוֹאָזִי מִן אֶלְאָסְמָא פְּלָאיָה. מַכְנְדָבִי וַיְהִיא מִן אֶלְכְּלָפָעַ
כְּלָמְתִין וְהִי

נפתלי	אשר
-------	-----

את-ידיך לאחיך (15. 8.) (16. 2) אשר יבחר יי	תפתח את-ידיך אשר-יבחר יי
---	-----------------------------

ומה אתפקא פיה האתין אללפטתין והי תשאליך נפשך (26. 14.) בגעיה.
קרובה שְׁנַת-הַשְׁבָע (9. 15.).

פרש שופטים ושוטרים ד אסدار כאמלה תפצלאה: שופטים ושוטרים א
(16. 18.) אשימה עלי מלך ב (14. 17.) כי הגוים אלה ג (14. 18.) כי תק אל
עיר ד (20. 10.). ועדר פואסיקהא צז יוֹאָזִי מִן אֶלְאָסְמָא סְלוֹא² וַיְהִיא מִן
אלכלפ' כְּלָמְתִין וְהִי

נפתלי	אשר
-------	-----

וְעַל-מִשְׁפָט אֲשֶׁר (17. 11.) ימִם עַל-מְלָכָתוֹ (17. 20.) וְבַ	וְעַל-מִשְׁפָט אֲשֶׁר ימִם עַל-מְלָכָתוֹ הוּא וּבַ
--	---

ומה אתפקא פיה هو נבייא מִקְרָבֵך³ מַאֲחִיך (15. 18.) בלא געיה. כי יי
אליהיך עמק המעלך (1. 20.) מעורי הגוים-ה אלה (15. 20.) אֶל-אחת הערים אלה
(5. 19.) אַשְׁר-פְּדוּת יי (8. 21.).

פרש כי יצא ה אסدار כאמלה תפצלאה: כי יצא למלחמה א (10. 21.)
כי יקרה קון צפור ב (6. 22.) כי יצא מהנה ג (10. 23.) כי תדר נדר ד
(22. 23.) כי תקצר קצירך ה (19. 24.) ועדר פואסיקהא קי יוֹאָזִי מִן אֶלְאָסְמָא
עלי וַיְהִיא מִן אֶלכלפ' כְּלָמְתִין וְהִי

נפתלי	אשר
-------	-----

וְהִי לְפָנוֹת-עַרְבָּה (23. 12.) אַשְׁר-יִנְצַל אַלְיךָ (23. 16.)	וְהִי לְפָנוֹת-עַרְבָּה אַשְׁר-יִנְצַל אַלְיךָ
---	---

ומה אתפקא עלייה הו זאמ-בשודה ימצא (22. 25.) אֶת-העבות (11. 24.).
פרש והיה כי תבואה סדרינו: והיה כי תבואה א (1. 26.) והיה אם שמע
תשמע ב (1. 28.). ועדר פואסיקהא קְבּוֹ יוֹאָזִי דָלָק מִן אֶלְאָסְמָא מַכְנְדָבִי וַיְהִיא
אלכלפ' פְּפִיהָ כָּלָמָה וְאַחֲדָה וְהִי

נפתלי	אשר
-------	-----

וְלֹהִיּוֹת ⁴ עִם קְדוּשָׁה (26. 19.)	וְלֹהִיּוֹת ⁵ עִם קְדוּשָׁה
--	--

1) om. D, Man. 2) Man. 3) מִקְרָבֵך (2. 13.) בעדייה 4) This and the
following points of agreement om. Man. 5) This quot. om. Man.

ומה אתקפה פיה فهو בכל-ארץ¹ אשר נתן יי' (28. 52).

פרש אתם נצבים ג' אסدار תפצליה: אתם נצבים א' (9. 29) כי המזויה הوات ב' (11. 30) הן קרבו ימיך למות ג' (14. 31). ועוד פואסיקה ע' אפסוק יואזיה מן אלאסמא אדניה ופיה כלמה ואחדה כלף והי'

אשר נפתלי

אשר נשבעתי אשר נשבעתי בקמץ (31. 21)

ומה אתקפה פיה אשר הדיחך יי' אלהיך (1. 30) כי אביאנו אֵלֶּה אַדְמָה² (31. 20).

פרש האזינו סדר ואחד פקט. ועוד פואסיקה נב' יואזיה מן אלאסמא לב ופיה כלמתין כלף והי'

אשר נפתלי

הוא עשן ניכונך אשר עשן ניכונך (32. 6)

ימצאחו בארץ מדבר ימצאחו בארץ מדבר (32.10)

ומה פיהaan אין אלמשתבה שי.

פרש זואת הברכה סדר ואחד פקט. ועוד פואסיקה מז' יואזיה מן אלאסמא גואאל ומما פיהא מן אללוף שי בל פיה מן אלמשתבה כלמתין והי רבבות אפרים³ (33. 17) יערפו טל (33. 28) במארכיה. פולך גמלת פראריש אלתורה נג' יואזיה מן אלאסמא אליו הוא וגמלת אסדראה קס'ו וגמלת פואסיקה⁴ ה'רמלה ואחזה כלמתת אלתורה ען עתה תשעה וسبعين אלף ותמן מאיה וסתה וכמסין לפטה סימן עטפנו וудוד אהחרף אלתורה ארבע מאיה אלף חסע מאיה כמסה וארבעין וסימן תצמה פחדה גמלת עדר אלתורה.

תמס הדה אלאגוזא אלכמסה אלתמי הי גמלת אלתורה עלי אלוצף אלמשרו וואלחמד להה רב אלעלמין.

ואנד קד תם הדא אלגוז אלאול פלנבדא אלאן بما יתולה והוא אלגוז אלתאני מן אילקראן יערף באראבעה אלאול ואשרח מא פיה עלי אלאצל אלמתקדם אין שא אלה. אעלט אידך אלה אין הדא אלגוז פיה ד אספאר פלנבדא באלאול מההא והוא ספר יהושע בן נון ובעד דלק נתרקא אליו גירה מן אלאספאר אלאראבעה אין שא אלה.

במסות: ריבות: C ברכות; D, Man. 4) D adds: אֵלֶּה אֵי (3) Man. 2) Man. בכל - (1) אלאך ותמן מאיה למסות וארבעין סימן

ספר יהושע טו סדרא תפצליה א:

ויהי אחרי מות משה א (Jos. 1, 1) היום הזה אחיל ב (7. 3) למען דעת ג (4. 24) ויהי יי את יהושע ד (6. 27) ויאמר יי אל יהושע אל תירא ה (1. 8) וכל ישראל זוקני ז (33. 8) ויאמר יי אל יהושע אל תירא ז (10. 8) ואת כל המלכים ח (10. 42) ויהושע זקן ט (13. 1) ושם חברון לפנים ז (15. 14) ותקרבנה לפני אלעזר יא (4. 17) וצלע האלף יב (28. 18) אלה הנחלות יג (19. 5) ויתן יי לישראל יד (21. 41) ויקראו בני ראובן טו (22. 34). ועדך פואסיך הדה אלספּר תרנו סימן סנו. ונצפה ומחשבון עד רמת במצפה (13. 26). ופייה מן אלכלף הדה אלכלם והי אלעל אן בן אשר כל יהושע בן נון ירפיה ובן נפתלי כאן יגען פּי אלנון נקטה מטל הדא יהושע בן נון וכל המרגלים בן אשר יפתח אללם ובן נפתלי לא יפתחה בתה

נפתלי

את הכנעני ואת (3. 10) ויאמר לא דגש b (5. 14) את-מחני ישראל (6. 18) ואת-אהלו ¹ ואת (7. 24) וכל-ישראל בגעה (8. 21) ויפלו כלם (8. 24) כל-ישראל העי (8. 24) גדולה c מאד (10. 20) גן-עשה לדברה (10. 39) את ³ -כל-הארץ בגעה (10. 40) המלכים האלה (11. 12) וכל-מלחמות (13. 21) ויברכחו יהושע (14. 13) מבعلا ימה (15. 10) הנוטרים ⁴ אלגעה תחת אלה (17. 2) כי שלחם בשופר (22. 7) ויברכם بلا געה ⁶ (22. 7)	אשר את-הכנעני ^a לא כי אני את-מחני ישראל ואת-אהלו וכל-ישראל ויפלו ² כלם כל-ישראל העי גדולה-מאד גן-עשה לדברה את-כל-הארץ המלך האלה המישור וכל ממלכות ויברכחו ^d יהושע הגבוי מבعلا לבני מנשה הנוטרים כי⁵-שלחם יהושע אהליהם ויברכם
--	---

1) According to Ad., BN reads 2) Inverted in Ad. 3) Inverted in H.

4) Inverted in H. 5) According to Ad., BA reads כ-יש. 6) Inverted in H.

a) So Jud. 1,4. b) So Jud. 12,4; I. Sam. 16,17. c) Similarly 11,12; II. Sam. 6,10; I. Chr. 13,13. 14. d) So 22,7; Jud. 13,24; II. Sam. 13,25.

וְהַנְשִׁיאִים מֵאָת (22. 32)	פִינְחָס וְהַנְשִׁיאִים
וַיַּחֲמֹם בְּלֹא גַע (24. 8)	וַיַּחֲמֹם אֶתְכֶם
אַל-קְנוֹא בְּלֹא גַע (24. 19)	אַל-קְנוֹא הוּא
פָנַת-חַחְשׂוֹן (24. 27)	פָנַת-חַחְשׂוֹן
וְמִא אַתְפָּקָע עַלְיהָ הוּא וַיַּכְבֹּד-שָׁמָה (1. 2) נִגְעַיו שָׁם עַד הַיּוֹם הַוָה (9. 4)	וְיַגְעַע ^a יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל (15. 8) וְכָל-יִשְׂרָאֵל וּזְקִנְיוֹ (8. 33) אַל-הַמְחַנָה אַל-יְהוֹשֻׁעַ (10. 21) כָל אֲשֶׁר דִבֶר יְהוָה לְאַלְמָשָׁה (11. 23) וְהַרְדֵן יַגְלֵל-אָתוֹ (18. 20) נִלְכְדוּ אַתָה (19. 47) זַיְבְּרַכְתֶם יְהוֹשֻׁעַ (6. 22) וְהַתְהַתְגִתְתֶם בָּהֶם (12. 23).

ספר שופטים יד^b סדרא שרתאה:

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ א (Jud. 1, 1) וַיַּעֲבֹדוּ הָעָם אֶת יְהֹוָה ב (2. 7) אַחֲרֵי הַיְהָ שָׁמָגָר ג (3. 31) כִּן יַאֲבֹדוּ כָל אַוְיִבֵךְ ד (5. 31) וַיַּעֲשֵׂה אֱלֹהִים כִּן ה (6. 40) בִּידָכֶם נָתַן אֱלֹהִים ז (3. 8) וַיַּגְיֹדוּ לְיֹוֹתָם ז (7. 9) וַיַּקְרִם אַחֲרֵי אַבְימָלֵךְ ח (10. 1) וַיַּעֲבֹר יְפָתָח ט (32. 11) וַתָּלֶד הָאֲשָׁה בָנָה (13. 24) וַיַּשְׁכַב שְׁמֹשָׁן יָא (3. 16) וַיֹּאמֶר לְהָם הַכֹּהן יְב (6. 18) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקָן יְג (19. 20) וַיִּשְׁאַלְוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יְד (20. 27). וְאַחֲצָא פּוֹאָסִיק הַדָּא אַלְסְפָּר תְּרִיחָה סִימָן סִיחָה. וְנַצְפָּה יְירָעָצָו וְיַרְצָצָו (8. 10) וַיֹּהֵי מִן אַלְכְּלָפָט וְהִי

אשר	נְפָתָלִי
את הַכְּנָעָנִי	אֶת הַכְּנָעָנִי
את הָעָם וַיְחַצֵם	וַיְחַצֵם לְשָׁלָשָׁה (9. 43)
וַיַּאֲרֹב בְשָׁרוֹת	וַיַּאֲרֹב גָּעִיה (9. 43)
כְאַשְׁר-נַלְחָמוּ בְנֵי עַ	כְאַשְׁר-נַלְחָמוּ (11. 5)
כְדַבְרֵךְ כִּן גַעַשָּׁה	כְדַבְרֵךְ כִּן גַעַשָּׁה (11. 10)
אַל-מְלָאֵci	אַל-מְלָאֵci יְפָתָח (11. 13)
אַת-יְוִישָׁן ^c	יְוִישָׁךְ כְמֹשֶׁה (11. 24)
אַת-מְעֻבָּרוֹת	אַת-מְעֻבָּרוֹת הַיְרָדֵן (12. 5)
וַיֹּאמֶר לֹא	וַיֹּאמֶר לֹא (12. 5)
אָמַת-עַצְרָנִי	אָמַת-עַצְרָנִי (13. 16)

^a 1) Ad. (where the *sedarim* IX and X are missing). 2) Inverted in H.

3) According to H, BA reads without Ga'ya. 4) Inverted in H.

a) Cf. Diq. par. 20 (p. 21).

וַיִּבְרֹכְהוּ יְיָ בְּלֹא גָּעַ (13. 24)
 וַיִּתְחַרְשׂוּ כָל הַלִּילָה (2)
 וַיַּעֲלֻן וַיִּקְבְּרוּ (16. 31)
 וְאֶת־הַכָּהֵן (18. 24)
 וַיִּטְבְּסֵם לְבָךְ לֹא יָכֹג אַלְיוֹד (19. 7. 9)
 הַנְּהָנָה־נָא רֶפֶה הַיּוֹם (19. 9)
 וְנִבְעָרָה רֶעוּה (20. 13)
 לְהַתִּלְהָם בְּגַן נְקֹט (21. 18)
 וְיִתְהַלְּכוּ מִשְׁמָם (21. 24)

וַיִּבְרֹכְהוּ יְיָ
 וַיִּתְחַרְשׂוּ כָל הַלִּילָה
 וַיַּעֲלֻן וַיִּקְבְּרוּ
 וְאֶת־הַכָּהֵן
 וַיִּטְבְּסֵם לְבָךְ וְכֵדָא אַלְאָכָר
 הַנְּהָנָה נָא רֶפֶה הַיּוֹם
 וְנִבְעָרָה רֶעוּה מִשְׁמָם
 נָכָל לְתִתְתַּלְהָם
 וְיִתְהַלְּכוּ מִשְׁמָם

וְמִא אַתְּפָקָא עַלְיהָ הוּא מַנְאָקְתָּם² (2. 19) מִפְּעָלָלָהֶם (2. 19) שְׁשָׁמָאות אִישׁ
 בַּמְלָמֵד (31. 31) לְסִיסְדָּא (5. 30) וַיַּעֲמֹד פָּתָח שַׁעַר (9. 35) וַיַּרְעַצְוּ וַיַּרְצְצּוּ (8. 10)
 וַיַּתְלַקְטוּ אֶל יְפָתָח (3. 11) מִתְּנַעֲשָׂה לְנָעַר הַיּוֹלֵד (8. 13) וַיַּקְרְבּוּ בְּחָצֵי הַלִּילָה וְיָאָחוּ
 (3. 16) וַיִּשְׁרַפּוּ אֹתוֹהָ (6. 15) וַיַּעֲרֹךְ בְּגָנְקִים וּמַחְיתָךְ (10. 17) שְׁשָׁמָאות אִישׁ חִגּוּר
 (19. 11) שְׁפִים־יִדְךָ עַל פִּיךְ (19. 18) וְאֶת־הַכָּהֵן (27. 25) וַיַּתְעַלְלוּ־בָהּ (21. 25)
 לְמַסְלָהָה הַעֲלָה מִקְבִּית־אָל (21. 19).

ספר שמואל ל' סדרא שרחאה:

רָאֵס אַלְסָפָר אֶל (I. Sam. 1. 1) יְיָ יְחִינוּ מִרְיבּוֹ בָּ (2. 10) וַיַּדַּע כָל יִשְׂרָאֵל
 גָּ (3. 20) וְהַעֲלָה בָּאָה דָּ (6. 14) וְלוּ הַיָּה בֶן הָ (2. 9) וַיֹּאמֶר שְׁמוֹאֵל אֶל כָל
 הָעָם וָ (10. 24) כִּי لֹא יִתְשְׁזֶבֶת זָ (12. 22) וַיֹּושַׁב יְיָ הָ (14. 23) וַיֹּאמֶר שְׁמוֹאֵל
 הַלָּא טָ (15. 17) וַיַּעֲנֵן אֶחָד מִהְגָּנְעָרִים זָ (16. 18) וַיֹּאמֶר דָוד יְיָ אָ (17. 37)
 וַיְהִי דָוד יְבָ (18. 14) הַנְּהָה חֲדֵשׁ מִחְרַגְתָּ (20. 5) וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוד יְדָ (20. 42)
 וַיֹּוסַף עַד יְהָ (23. 4) וְעַתָּה הַנְּהָה יְדַעְתִּי זָ (24. 20) וַיַּרְוֹךְ טַעַמְךָ זָ (25. 33)
 וַיֹּאמֶר שָׁאוֹל אֶל דָוד בְּרוּךְ יְהָ (26. 25) וְלֹא־שָׁהָעָגֵל יְטָ (28. 24) וַיֹּהֵי מִהְיוֹם
 הַהּוּא כָּ (30. 25) וְעַתָּה תְּחַזְקֵנָה כָּאָ (II. Sam. 2. 7) וַיֹּאמֶר אֶבְנָר אֶל דָוד כִּי
 (3. 21) וַיַּלְךְ דָוד הַלְוֵךְ כִּגְ (10. 5) וַיָּאִמְמֵן בַּיְתָן כִּדְ (7. 16) חֹזֶק וְנַתְחֹזֶק כִּהְ
 (10. 12) וַיֹּאמֶר דָוד אֶל נְתָן כִּזְ (12. 13) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ כִּזְ (13. 25) וַיָּבֹא יוֹאָב
 כִּזְ (14. 33) וַיָּבֹא חֹשֵׁי כִּטְ (15. 37) וַיָּבֹא עֲבָדִי אֲבְשָׁלָוָם לְ (20. 17) וַיֹּאמֶר
 הַצּוֹפָה לְאָ (18. 27) וַיַּעֲבֹר כָל הָעָם לְבָ (19. 40) וַיִּחְמַל הַמֶּלֶךְ לְגַ (7. 21)
 מְגַדּוֹל יְשֻׁוּבָה לְ (22. 51).

1) Inverted in Ad. 2) מַנְאָקְתָּם Ad. 3) וַיַּרְעַצְוּ

a) So I. Kings 21.7. b) With *hireq* under the *lamedh*; most lists have (א) לְמַסְלָה (ג) לְמַסְלָה cf. Norzi ad loc.

¹ ואחצא פואטיפה אתק וסתה פואטיק סימן אקו' ונצחה ולאשה עגל מרבק¹ (I. Sam. 28, 24).

אשר	נפתחי	אשר
ונידברו אל נבל	ונידברו אל נבל	ויתהלו לפנִי
את-גערי אדוני	את-גערי אדוני	וישלחו ויאספו
וnidbaro al nobel	וnidbaro al nobel	אל-תשלחו אותו
אם-יקרכ' עון	אם-יקרכ' עון	ויזבחו بلا גע
ברמות-גגב	ברמות-גגב	ויתאבלו העם
ממחנה ישרא	ממחנה ישרא	אשר לקחיף
ואלכה ואקבזה	ואלכה ואקבזה	שיט-לפניך
ויאל-יכרת	ויאל-יכרת מבית	שמור-ליך ²
ראש איש-בשת	(29)	במחנה בשדה
ויעבו שם	ר' איש-בשת ³	קרול-חצאן הוה
עבד-אדם	יעבד-אדם ^d	וישליך ⁴ יי
וii הניחלו ¹⁰	(8)	וימאסך מלך
ואתיה מטהלך	יעבד-אדם	אשליך אל יש
החזק מלחמתך	ויעבְּדָה מיכל	כי לא אשר
שכב על-מש	יעבְּדָה מיכל	ותאהב מיכל
ללבת ובורכו	יעבְּדָה עט	שב אש בעם
בקרב ¹¹ איש להש	ויאשלה אתך	מצאנֵנו את
קַיְ בָּאוֹנִינוּ	ויאשלה אתך	את-הדרבר אשר
למה-זה	ויאשלה אתך	אהיה-ליך למש
לי במלך	ויאשלה אתך	אם-אטעה
נחל-הילנו בבו	ויאשלה אתך	להרגד ותחס
(1)	(1)	ושלאתכם לו

1) אָשָׁר לִי (א) אָשָׁר-לִי (ב) וַיְמַן וַיְאִמֶּר (28,23) Ad. 2) אָשָׁר-לִי (א) אָשָׁר-לִי (ב) H. 3) According to H, BN reads without Ga'ya. 4) וַיְשַׁלַּח (א) וַיְשַׁלַּח (ב) Ad. 5) According to H, BN reads without Ga'ya. 6) Inverted in H. 7) Inverted in Ad. 8) The matter in square brackets is supplied from Ad. and H. 9) Thus H; וְאַקְבַּצָּה Ad. 10) Thus H; not clear in Ad. 11) According to H, the difference concerns בְּקָרְבָּן (א). 12) לְמַה (א) כִּי (ב) H. 13) Inverted in H; according to Ad., BN reads לְמַה. 14) a) Similarly 20,5: 30,27. b) Cf. Mikh. fol. 52b and comms. of David Qimhi and Norzi ad loc. c) Cf. Diq. par. 21 (p. 22) d) So I. Chr. 13,13,14.